

Додаток 1

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт

з лабораторної роботи № 3 з дисципліни
«Алгоритми та структури даних-1. Основи
алгоритмізації»

«Дослідження ітераційних циклічних
алгоритмів»

Варіант 27

Виконав студент ІП-13 Паламарчук Олександр Олександрович
(шифр, прізвище, ім'я, по батькові)

Перевірів _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Лабораторна робота 3

Дослідження ітераційних циклічних алгоритмів

Мета – дослідити подання операторів повторення дій та набути практичних навичок їх використання під час складання циклічних програмних специфікацій.

Варіант 27

Обчислити значення квадратного кореня із числа $a > 0$ із заданою точністю ϵ на основі рекурентного співвідношення:

$$x_{n+1} = \frac{1}{2} \times \left[x_n + \frac{a}{x_n} \right], x_0 = \frac{a}{2}$$

де x_n - попереднє, x_{n+1} - наступне наближення до кореня. Точність обчислення вважається досягнутою, коли $|x_{n+1} - x_n| < 10^{-5}$.

◆ Постановка задачі

Вхідним даним є число $a > 0$. На основі рекурентного співвідношення обчислити корінь із цього числа до заданої точності ϵ . Точність обчислення вважати досягнутою коли $|x_{n+1} - x_n| < 10^{-5}$. Вивести отриманий результат.

◆ Побудова математичної моделі

Складемо таблицю змінних.

Змінна	Тип	Призначення
Задане число a	Дійсне	Початкове дане
Поточне значення виразу x	Дійсне	Проміжкове значення
Наступне значення виразу x_{n_1}	Дійсне	Проміжкове значення

Складемо таблицю констант.

Константа	Тип	Призначення
ϵ	Дійсне	Точність обчислення

Складемо таблицю функцій.

Оператор	Назва	Призначення
$\text{abs}(a)$	Абсолютне значення	Модуль числа a

1) $\epsilon = 0.00001$.

2) Нульовий член послідовності знаходимо за формулою: $x = a/2$

◆ Розв'язання

Програмні специфікації запишемо у псевдокоді та графічній формі у вигляді блок-схеми

Крок 1. Визначимо основні дії

Крок 2. Перевіримо a та обчислимо x_{n_1} з вказаною точністю за допомогою циклічного оператора з передумовою.

◆ Псевдокод алгоритму

Крок 1.

Початок

Введення a .

Перевірка a та обчислення x_{n_1} з вказаною точністю.

Виведення x_{n_1}

Кінець

Крок 2.

Початок

Введення a .

якщо $a > 0$

то

$x = a/2$

$x_{n\_1} = 1/2 * (x + a/x)$.

повторити

$x = x_{n\_1}$.

$x_{n\_1} = 1/2 * (x + a/x)$.

поки $\text{abs}(x_{n\_1} - x) > \epsilon$

все повторити

інакше

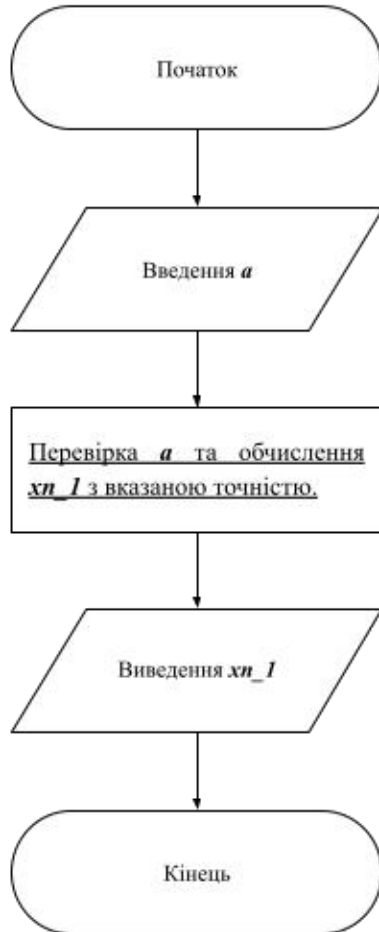
все якщо

Виведення x_{n_1} .

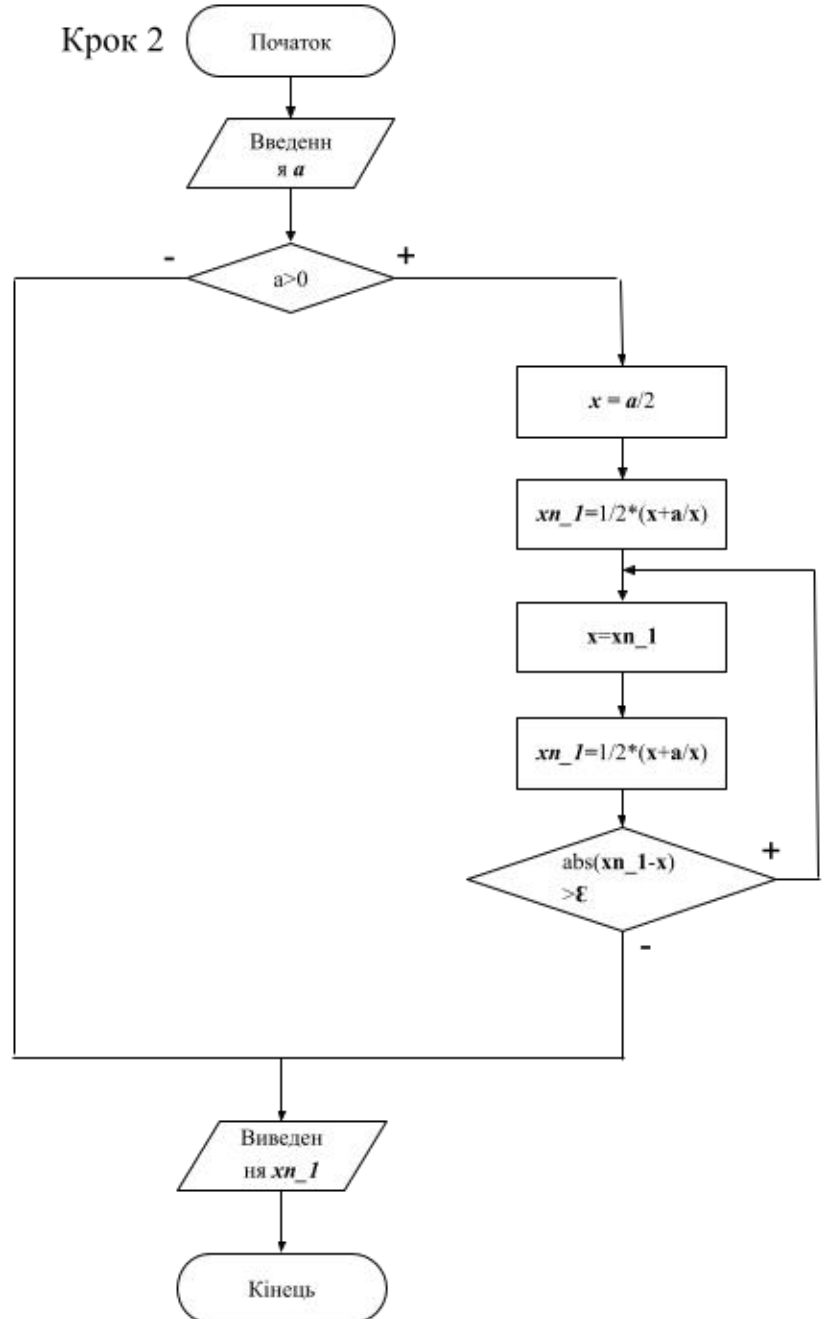
Кінець

◆ Блок схема алгоритму

Крок 1

Крок 2

◆ Випробовування алгоритму

Випробовування №1

Блок	Дія
	Початок
1	Введення: $a=2$.
2	$2>0$ (true)
3	$x = 2/2$
4	$xn\_1 = 1/2*(1+2/1)$
5	$x = 1.5$
6	$xn\_1 = 1/2*(1.5+2/1.5)$
7	$abs(1.4166667 - 1.5)>\epsilon$ (true)
8	$x = 1.4166667$
9	$xn\_1 = 1/2*(1.4166667+2/1.4166667)$
10	$abs(1.4142157-1.4166667)>\epsilon$ (true)
11	$x = 1.4142157$
12	$xn\_1 = 1/2*(1.4142157+2/1.4142157)$
13	$abs(1.4142135-1.4142157)>\epsilon$ (false)
14	Виведення: $xn\_1 = 1.4142135$
	Кінець

Випробовування №2

Блок	Дія
	Початок
1	Введення: $a=5$.
2	$5>0$ (true)
3	$x = 5/2$
4	$xn\_1 = 1/2*(2.5+2/2.5)$
5	$x = 2.25$
6	$xn\_1 = 1/2*(2.25+2/2.25)$

7	$\text{abs}(2.2361112 - 2.25) > \epsilon$ (true)
8	$x = 2.2361112$
9	$xn\_1 = 1/2 * (2.2361112 + 2/2.2361112)$
10	$\text{abs}(2.236068 - 2.2361112) > \epsilon$ (true)
11	$x = 2.236068$
12	$xn\_1 = 1/2 * (2.236068 + 2/2.236068)$
13	$\text{abs}(2.236068 - 2.236068) > \epsilon$ (false)
14	Виведення: $xn\_1 = 2.236068$
	Кінець

◆ Висновок

На цій лабораторній роботі було декомпозовано задачу на такі етапи: визначення основних кроків, перевірка a , обчислення xn_1 з вказаною точністю, і виведення результату. Було досліджено подання операторів повторення дій та набуто практичних навичок їх використання під час складання циклічних програмних специфікацій.